

Dosarul nr. 2ra-473/23
2-21163115-01-2ra-27032023

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. A. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, S. Pilipenco, N. Bondarenco)

Î N C H E I E R E

16 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Cristina Alaju, reprezentată de avocata Marina Galupa,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Alaju împotriva lui Victor Alaju cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 decembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost admis apelul declarat de Victor Alaju, reprezentat de avocata Svetlana Cotea și modificată hotărârea din 05 aprilie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în capătul acțiunii privind încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, prin micșorarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori,

c o n s t a t ă :

La 04 noiembrie 2021, Cristina Alaju a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Alaju cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea cheltuielilor de judecată (f. d. 4-6).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta Cristina Alaju a indicat că la 14 februarie 2010, la OSC Cahul, a încheiat căsătoria cu Victor Alaju, din care au doi copii minor: XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX.

A evidențiat că, pe parcursul căsniciei, relațiile lor erau bune și nu aveau careva probleme grave de familie, însă de mai mult timp, nu mai locuiesc împreună, iar salvarea căsătoriei de la divorț nu este posibilă, deoarece este categoric împotriva menținerii relațiilor de căsătorie, motiv din care a solicitat instanței neacordarea unui termen de împăcare.

Ținând cont de vârsta minorilor XXXXX și XXXXX, relația de afectivitate și condițiile bune de îngrijire și întreținere pe care le poate oferi copiilor, a considerat că domiciliul acestora trebuie să fie stabilit cu dânsa, așa cum în prezent dispune de locuință, bunuri imobile și venituri suficiente pentru a le asigura o dezvoltare armonioasă.

De asemenea, a menționat că copiii minori Victor Alaju și Maxim Alaju se află la întreținerea ei, iar pârâțul Victor Alaju nu contribuie la întreținerea acestora, motiv din care este nevoită să se adreseze în instanța de judecată pentru încasarea pensiei de întreținere.

A precizat că pârâțul nu are în prezent un loc stabil de muncă și venituri stabile, iar în acest caz pensia de întreținere urmează a fi încasată într-o sumă bănească fixă, conform art. 76 alin. (1) din Codul familiei. Potrivit datelor de la Biroul Național de Statistică minimul de existență în orașe mici pentru un copil în vârstă de 8 și 10 ani constituie suma de 2 260,8 de lei.

În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 33 alin. (2), 35, 37, 39, 63, 76 din Codul familiei, art. 166, 167 din Codul de procedură civilă.

Reclamanta Cristina Alaju a solicitat desfacerea căsătoriei, stabilirea locului de trai al copiilor minori XXXXX și XXXXX cu dânsa, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX și XXXXX, în sună bănească fixă de 2 000 de lei lunar pentru fiecare copil, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 05 aprilie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Alaju.

A fost desfăcută căsătoria încheiată între Victor Alaju și Cristina Alaju (Fabian), înregistrată la Oficiul stare civilă Cahul, la 14 februarie 2010, act de căsătorie nr. 17 din 14 februarie 2010.

A fost determinat domiciliul copiilor minori XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX, cu mama Cristina Alaju.

A fost încasată de la Victor Alaju în beneficiul Cristinei Alaju pensia de întreținere a copiilor minori XXXXX și XXXXX, în cuantum de 2 000 de lei, plătită lunar pentru fiecare copil în parte, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată 04 noiembrie 2021 până la atingerea majoratului de către copii, cheltuielile de judecare a cauzei în suma de 3 000 de lei pentru asistență juridică și suma de 140 de lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată de către reclamant.

A fost încasată de la Victor Alaju în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 440 de lei (f. d. 58-59, 65-71).

La 21 aprilie 2022, Victor Alaju, reprezentat de avocata Svetlana Cotea, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 05 aprilie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, iar la 15 iunie 2022, a depus cererea de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a cererii de chemare în judecată depusă de Cristina Alaju, în partea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori (f. d. 73, 91-92).

Prin decizia din 19 decembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de Victor Alaju, reprezentat de avocata Svetlana Cotea și modificată

hotărârea din 05 aprilie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în capătul acțiunii privind încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, prin micșorarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX, încasată de la Victor Alaju în beneficiul Cristinei Alaju, de la 2 000 de lei până la 1 500 de lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data de 04 noiembrie 2021 și până la majoratul copiilor.

În rest, hotărârea din 05 aprilie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost menținută (f. d. 133-134, 135-143).

În consolidarea soluției emise, instanța de apel a constatat că intimata/reclamanta Cristina Alaju, solicitând de la apelantul/pârâtul Victor Alaju pensia de întreținere pentru copiii minori în mărime de 2 000 de lei lunar pentru fiecare, nu a confirmat în ședință prin probe pertinente cheltuielile suportate pentru întreținerea unui copil la suma de 4 000 de lei lunar (8 000 de lei pentru ambii) sau faptul că, copiii ar frecventa careva cursuri extrașcolare de dezvoltare și ar implica cheltuieli suplimentare.

Intimata/reclamanta a prezentat venitul său lunar, ca angajată a SRL „Gările Auto Moderne” și caracteristicile eliberate de XXXXX, din care rezultă că copiii XXXXX și XXXXX sunt elevi ai acestei instituții de învățământ.

Apelantul/pârâtul Victor Alaju, cunoscând despre acțiunea reclamantei Cristina Alaju și pretenția ultimei de încasare a pensiei pentru întreținerea copiilor în cuantum bănesc fix, nu a prezentat instanței de judecată poziția sa, prin depunerea unei referințe, la acest aspect, inclusiv probe despre situația sa materială. Nici la cererea de apel, pârâtul nu a anexat probe despre situația sa materială.

Instanța de apel a considerat că pensia de întreținere a copiilor minori XXXXX și XXXXX urmează a fi încasată de la pârâtul Victor Alaju în sumă bănească fixă, conform art. 76 alin. (1) din Codul familiei și ținând cont de valoarea minimului de existență pentru un copil cu vârsta de la 7-17 ani.

Conform datelor de la Biroul Național de Statistică pentru semestrul I al anului 2022, minimul de existență pentru copii în vârstă de la 7-17 ani, constituie 2 936,9 de lei.

Având în vedere minimul de existență pentru un copil de la 7-17 ani, stabilit de Biroul Național de Statistică, interesul superior al copilului și egalitatea în drepturi și obligații a părinților, instanța de apel a ajuns la concluzia admiterii parțiale a cerinței reclamantei Cristina Alaju și modificării prin micșorarea cuantumului încasat de la pârâtul Victor Alaju în beneficiul Cristinei Alaju a pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX și XXXXX de la 2 000 de lei până la 1 500 de lei lunar pentru fiecare copil, de la depunerea cererii de chemare în judecată 04 noiembrie 2021 și până la atingerea majoratului de către copii.

Instanța de apel a considerat că cuantumul fix de 1 500 de lei lunar pentru un copil, încasat din contul pârâtului în beneficiul reclamantei, este unul necesar și rezonabil și va fi în măsură să contribuie la creșterea, întreținerea și educarea copiilor în vederea bunei dezvoltări a acestora.

Reclamanta nu este lipsită de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor în cazul schimbării situației materiale sau de familie.

La 02 martie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Cristina Alaju, reprezentată de avocata Marina Galupa, a declarat recurs împotriva deciziei din

19 decembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe (f. d. 147-152, 161).

În motivarea recursului, recurenta Cristina Alaju, reprezentată de avocata Marina Galupa, a indicat că, deși instanța de apel a invocat despre dreptul și interesul primordial al copilului, a dat privilegiu tatălui minorilor, care nici nu a reacționat la cererea de chemare în judecată, nu a prezentat nici o probă ce ar demonstra netemeinicia sumelor solicitate pentru întreținerea copiilor minori.

A accentuat că la cererea de apel nu au fost anexate careva probe ce ar indica la starea materială a lui Victor Alaju.

A menționat că, în situația în care se probează prânzul și fondul școlii fiecărui copil în cuantum de 500 de lei lunar, atunci logic este că pentru 22 de zile, dejunul și cina sunt câte 1 000 de lei (câte 500 de lei fiecare), fără a include zilele de odihnă (sâmbătă-duminică), când ambii copii minimum se alimentează de trei ori pe zi. Suma de 1 500 de lei pentru fiecare copil, încasată de instanța de apel, nu acoperă nici minimul alimentar al copilului.

La fel, recurenta a evidențiat și cheltuielile pentru îmbrăcăminte, în situația în care la această vârstă copiii cresc repede și îmbrăcămintea cu încălțăminte se schimbă la 1,5-2 luni, produsele pentru igienă, rechizitele pentru școală, bani pentru transport tur-retur la școală, mobilă, lingerie de pat etc, precum și cheltuielile legate de achitarea facturilor la gaz, lumină, apă, telefonie, internet strict necesare copiilor.

Totodată, instanța de apel a făcut referire la datele statistice ale Biroului Național de Statistică pentru semestrul I al anului 2022, deși a examinat dosarul la finele anului 2022, când costurile la toate serviciile comunale au crescut și au dus la toate majorările legate de alimentație, îmbrăcăminte, transport, rechizite școlare, produse igienice, fără a indica celelalte necesități ale copiilor: sărbători, distracții, turism, sănătate, profilactica bolilor, lecții suplimentare, dulciuri, jucării etc.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 19 decembrie 2022 a Curții de Apel Cahul a fost expediată în adresa părților la 15 februarie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 144), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă, lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 02 martie 2023, prin intermediul oficiului poștal, în termenul legal.

La 27 martie 2023, în adresa lui Victor Alaju a fost expediată copia recursului declarat de Cristina Alaju, reprezentată de avocata Marina Galupa, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 166). Corespondența menționată, expediată în adresa lui Victor Alaju a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 168-169).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimatul nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs

formulată de Cristina Alaju, reprezentată de avocata Marina Galupa, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2) lit. c), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume, dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei

de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Cristina Alaju, reprezentată de avocata Marina Galupa, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Cristina Alaju, reprezentată de avocata Marina Galupa, împotriva deciziei din 19 decembrie 2022 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni